

Sinä

Tuuli keinuttaa verhoa. Aaltoja seinällä. Varjo väreilee niin kuin kareet veden pinnalla. Meri on jossain kaukana.

Käteni lepää lakanalla kun lasket sormesi kämmenselälle. Annat sormenpäiden lipua kämmenen luita myöten, niin kevyesti että sen hädin tuskin tuntee. Lopulta sormesi laskeutuvat sormieni lomaan ja kätesi painuu omaani vasten. Levittämme yhdessä sormiamme.

Se on niin kuin kampasimpukka, sanot hiljaa. Kuiskauksesi enemmän tuntee kuin kuulee. Katselen käsiemme muotoa hämärällä lakanalla, siristän silmiäni. Se näyttää näkinkengältä, klassiselta simpukan muodolta, niin kuin pylväiden koristeluisa.

Kätemme ovat yhdessä kuin simpukankuoret. Sydämesi lyönnit kantautuvat jostain syvyydestä.

Varjojen aallot kulkevat simpukkamme yli. Tuuli keinuttaa verhoa. Meri on lähellä.

Nyt

En tiedä kuinka kirje päättyy minulle. Eräänä aamuna vain seison eteisessä pidellen sitä kädessäni. Se ei tullut postin mukana, siinä ei ole postimerkkiä tai edes osoitetta. En tiedä kuka sen kävi pudottamassa postiluukustani.

Liimatun kirjekuoren pinnalla lukee tummalla musteella yksi sana: *Katri*, alleviivattuna. Kuoren sisällä on avaimet, sekä yksinkertainen lappu, jolle on kirjoitettu osoite ja pari riviä tekstiä:

*Pitäisitkö huolta palmuvehkasta ja simpukkakokoelmasta.
Älä huoli, voin olla poissa pitkään.*

—

Kuvittelen ensin, että viivan perästä on unohtunut lähettäjän nimi, mutta tuskin sittenkään. Simpukkakokoelma paljastaa sinut ja niin on varmaan tarkoituskin. Ei tämä ole mikään arvoitus. Se on kutsu.

Avain on tavallinen, vanhanaikainen Abloy-avain, jonka kanssa samassa lenkissä on myös suurempi ja painavampi avain, varmaankin turvalukkoon. Osoitettasi en olisi muistanut, mutta kadunnimi on tuttu.

Ohimennen mietin, tiesitkö sinä että minä tiesin. Näitkö minut sittenkin, kotikadullasi, silloin kauan sitten? Silloin kun olit vasta hiljattain ensimmäistä kertaa kertonut minulle simpukoitasi.

Silloin

Simpukkakokoelma kerätään juuri sillä tapaa, vähä vähältä. Yksi simpukka sieltä, yksi kotilo tuolta. Aivan niin kuin kokonaisuus rakentuu osista. Kestää aikaa ennen kuin siinä hahmottaa mitään muotoa, mitään yhteistä tekijää.

Kuuntelin ääntäsi enemmän kuin sanojasi. Pidot katseesi kahvikupissa, kadulla ikkunan ulkopuolella, tyhjän tuolin selkämyksessä, missä tahansa muualla kuin minussa. Vilkaisit minuun vain vaivihkaa silmäkulmasta. Kuin tarkistaaksesi kuuntelinko vielä.

Voisi kuvitella, että kokoelma kertyy suoraviivaisesti: yksi, kaksi, kolme simpukkaa ja niin edelleen. Ja tottahan se tavallaan onkin, mutta se ei tunnu siltä. Keräilyn alkuvaiheessa tuntuu kuin mitään kokoelmaa ei olisi, vaan pelkästään joukko toisiinsa liittymättömiä esineitä.

Vaikkapa yksi hauras *Parvicardium hauniense*, pikkusydänsimpukka. Kaksi erisävyistä Tyynenmeren sinisimpukkaa, *Mytilus trossulus*. Ehkä yksi skotlantilaisesta rihkamapuodista hyvällä onnella ostettu *Ensis*-suvun pitkänmallinen simpukan kuori. Ja jotain vielä eksoottisempaa, vaikkapa kartionmuotoinen *Perotrochus hiraisei*, jonka kierteet ovat kuin raitoja tiikerijäätelössä.

Siis muutamia simpukoita, voisi sanoa. Osa ehkä huonosessa kunnossa, eikä hajuakaan löytöpaikasta tai muuta sellaista lisätietoa.

Kerroit että siltä se aluksi tuntuu: joukko irtonaisia simpukan kuoria sullottuna johonkin laatikkoon. Useimmiten poissa silmistä, poissa mielestä.

Vaatii omistautumista, selitit ja katsoit hetken suoraan silmiini, että simpukoista tulee kokoelma. Että niistä tulee jotain suurempaa kuin osiensa summa.

Tässä kohtaa keskeytit hetkeksi. Odotit varmaan että sanoisin jotain. Tunsin epävarmuutesi, asia oli selvästi henkilökohtainen etkä ollut tottunut puhumaan siitä. Mieleni teki sanoa jotain, mutta pysyin kuitenkin vaiti. Pyörittelin lusikkaa teessä, joka ei oikeastaan kaivannut sekoittamista.

Useimmat keräilijät lopettavat sinun mukaasi siihen pisteeseen, kun mitään kokoelmaa ei tunnu syntyvän. Sama juttu olipa kyse sitten simpukoista, postimerkeistä tai Disney-krääsästä. Kun muutamat aluksi kiehtoneet hankinnat eivät vielä muodosta mitään merkittävää, vaikka ne kokoa yhteen ja katselee niitä ja hypistelee sormissaan. Aloittelevalta keräilijältä katoaa into jatkaa. Kuten sanottu, se vaatii omistautumista. Jonkinlaista pitkämielisyyttä.

Tai ehkä pitää vain olla vähän tylsä mielenlaatu. Virnistit varovasti. Se oli tarkoitettu vitsiksi.

Omistautumisella et tarkoittanut vain sitä, että jatkaa uut-terasti keräämistä ja hankkii simpukan toisensa perään. Keräilijyyteen vaadittu omistautuminen on syvempää laatua, sellaista että ottaa asian vakavasti.

Simpukkakokoelma pitää ottaa vakavasti, jotta siitä tulee oikea kokoelma. Maailman arvokkainkin museokokoelma muuttuu merkityksettömäksi kasaksi roskaa ja matkamuuistoja, jos sen vain sulloo johonkin laatikkoon eikä pidä sitä järjestyksessä. Siitä täytyy huolehtia.

Lopulta uskaltauduin kysymään, milloin se tapahtui sinulle. Milloin sinun simpukkakokoelmastasi tuli *kokoelma*?

Sinä

Seisot nilkkoja myöten rantavedessä. Laineet keinuvat iloisesti sääriä varten ja roiskuvat kääriyille housunlahkeille. Lähestyvä nousuvesi tuntuu kihelmöintinä niskassa, niin kuin ilmapuntarissa kasvava paine. Juuri nyt jätät sen kuitenkin huomiotta.

Pitelet vasemmalla kädelläsi kuorta, jota et millään malttaisi työntää taskuun. Se lepää kämmenen pohjalla niin kuin maljassa, ja itse kuorikin on malja. Cumulus-pilvien raosta pilkistävä aurinko kiiltää sen helmiäisellä, josta kirkas valo paljastaa vihreän sävyn. *Bottle green*, niin kuin englanninkielinen opas kuvaili sävyä. Viinipullonvihreä.

Varoen pudottamasta löytöäsi kaivat oikealla kädellä puhelimen povitaskusta. Avaat karttasovelluksen ja odotat GPS:n paikantavan koordinaattisi. Signaali syöksyy ilmakehän läpi satelliittiin ja välittömästi takaisin, suhteellisuusteorian laskemien ohjailemana.

Yrität kopioida koordinaatit, mutta sormet ovat kosteat, eikä se onnistu. Kokeilet sen sijaan painaa mieleesi koko rimpun. Asteet ja desimaaliminuutit, yli kymmenen numeron sarjan, jonka epäilet haihtuvan muististasi ennen kuin ehdit rannalle. Niinpä alat luetella numeroita – ensin mielessäsi, sitten ääneen. Se on kuin laulu, jonka melodia muuttuu vähän jokaisella kertauksella. Et ole koskaan osannut laulaa erityisen hyvin. Peruskoulun laulukokeesta sait vain kutosen, mutta nyt sillä ei ole väliä.

Ketään ei ole kuulemassa, kun tasapainoilet kivikossa rantaa kohti lauleskellen koordinaattejasi. Kengät ja reppu lojuvat töyräällä heinikon vieressä. Tuulenvire kantautuu jostakin kaukaa Atlantin valtameren ulapalta Britteinsaarten rantaan ja

yltyy hetkittäin voimakkaisiin puuskiin. Olet vähällä liukastua ja kaatua ja laulusi keskeytyy, mutta löydät sen uudelleen, saavutat tasapainon, muistat oikeat numerot.

Rannalla käärit löytösi turvallisesti nenäliinaan ja minigrip-pussiin. Vasta sitten pysähdyt huomaamaan sen – sen tunteen kuin jokin olisi muuttunut. Rinta-alassa sykkii jotain muutakin kuin sydämenlyönnit. Innostus, joka saa varpaat kiipistymään hiekkaisissa kengissä; joka värisyttää sinua vielä palatessasi kohti pientä rantakylää ja bussipysäkkiä. Jännite, jonka vuoksi sormet pyörivät levottomina taskuissa; joka saa koko kehon odottamaan seuraavaa päivää, seuraavaa rantaa ja laskuvettä.

Olet keräilijä.

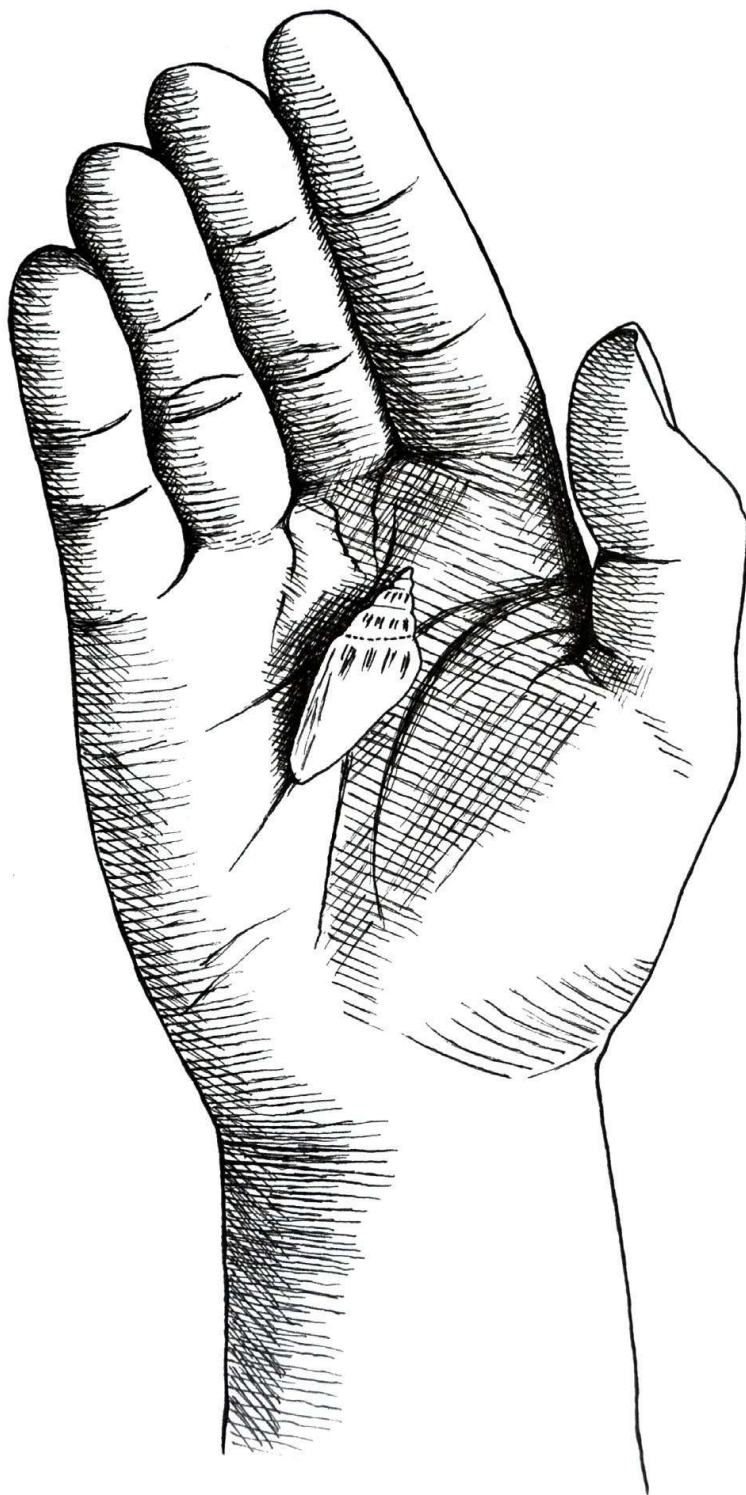
Toteat sen hiljaa sisälläsi, puolihuomaamatta, niin kuin tärkeimmät oivallukset tehdään. *Simpukankeräilijä* – maistelet sanaa suussasi kuin viiniä tai espressoa. Kaikki sanan vivahteet, kaikki mitä se pitää sisällään. Odottamaton jälkimaku, joka saa ajattelemaan kaikkia kaukana kotona odottavia simpukankuoria. Kaipaat päästä järjestelemään niitä uudelleen, asettamaan tuoreimmat löytösi niiden joukkoon.

Matkaa on jäljellä vielä viikon verran ennen kotiinpaluuta. Sinulla oli muitakin suunnitelmia tälle matkalle, mutta mielessäsi olet melkein huomaamatta hylännyt ne kaikki. Halusit käydä Lontoossakin näkemässä pakolliset nähtävyydet, mutta äkkiä ne tuntuvat jotenkin yhdentekeviltä. Kun ajattelet tulevaa viikkoa, näet edessäsi vain uusia rantoja, uusia auringon paljastamia kuoria laineiden alla, osittain hiekkaan hautautuneena.

Matkalla hostellille katselet pimenevää taivaanrantaa linja-auton ikkunasta ja ymmärrät, että tämä päivä osuu kohdalle vain kerran. Vain kerran voi saapua sen oivalluksen harjanteelle,

joka tulee vastaan äkkiarvaamatta, pitkän mäkinousun päätteeksi ja muuttuu samassa tasaiseksi.

Ainutlaatuinen päivä katoaa valon myötä horisontin taakse ja lankeaa alas maailman reunalta. Mutta Maapallo on pyöreä, aurinko palaa uudelleen aamulla.

Nyt

Seison pitkään eteisessä jähmettyneenä siihen pisteeseen. Olen näyttelijä seisahtuneena lavalle merkityn pienen rastin päälle. Olen valmiina kohtaukseen, uuteen näytökseen.

Ensin en kuule sinusta mitään kuukausimääriin, ja nyt sitten tämä. Et vastaa viesteihini, et edes puheluihin, kun pitkään emmittyäni uskaltauduin sinulle soittamaan. Mutta sitten saan tämän kirjeen. Jostain syystä mietin kaikkea maailmalla tapahtuvaa myllerrystä ja toisaalta omaa autiota elämäni, jossa ei tunnu tapahtuvan mitään. Kaikkien maailman katastrofien keskellä saan käsiini tämän lapun ja avaimet.

Seison pitkään aloillani. Seison tässä niin kauan että pienestä tuuletusikkunasta lankeava valokaistale vaeltaa sukkieni yli ja edelleen selkäni taakse, kohti kylpyhuoneen ovea. Helmikuu tekee loppua. Tappava virus leviää Maapallolla, joka vain jatkaa pyörimistään. Aika kulkee välinpitämättömänä eteenpäin, vaikka minä jäisin paikoilleni. Miljoonia kuolisi ja talous romahhtaisi ja kaikki kauhea tapahtuisi joka tapauksessa samalla kun minä vain viettäisin lopun ikääni tässä eteisessä.

Katselen avainta kädessäni. Katselen lattiaa jalkojeni alla ja sukkia jaloissani. Ajattelen sukkien peittämiä jalkojani sinun jalkojesi lomassa. Sinun syliäsi.

Kurkkua kuristaa. Yritän olla ajattelematta mitään, joten ajattelen tietenkin entistä kovemmin. Sitten yritän ohjata muistini johonkin mieluisampaan. Ajattelen hymyäsi, mutta se kirvelee vielä enemmän.

Samassa suljen avaimet nyrkkiin. Puristan kättäni kunnes rystyset helottavat valkoisina ja sitten viskaan avaimet nurkkaan. Teen sen niin lujaa, että käsivarteen sattuu. Avaimet kolahtavat

vihaisesti patteria vasten. Valkoiseen maalipintaa jää pysyvä jälki.

Kaikesta jää aina jälki. Vaikka kuinka toivoisi muuta ja yrittäisi suojella itseään, kaikesta jää aina jälki.